

procurement often lies in learning of mistakes to be avoided. Further, the value of the EU's experience is limited by different economic and political circumstances that prevail in different regions, and the unique nature of the EU enterprise itself. Nevertheless, other regimes can benefit from studying its experience. Second, several non-EU states are affected by the EU rules, either because the same rules apply under trade agreements with EU, because they aspire to membership of the EU, or because they are expected to follow at least the basic principles of EU procurement law under trade agreements. Third, the EU's regime has influenced the design of other regimes notably the World Trade Organization's Agreement on Government Procurement (which is itself used as the basis or model for other agreements). This is both because it was one of the first available models and because the EU was an influential participant in the agreement. The EU regime's influence is seen, in particular, in rules on award procedures and challenge procedures of the following agreement. Fourth, the EU system is of obvious interest to those wishing to supply the public procurement markets of EU member states, including under access granted under the World Trade Organization's Agreement on Government Procurement. Knowledge of the EU regime is also important for governments wishing to access the EU market in future. For both groups, it is important to note that the extent and nature of contracts that the EU is willing to open up to trade, including under the Agreement on Government Procurement, is substantially influenced by the coverage rules of its internal regime, and is much better understood with knowledge of that regime. For example, many of its exclusions under the annexes listing its commitments under the agreement refer to the exclusions that exist under its internal directives.

Finally, whilst the EU's objective is to open up procurement for trade reasons, the regime is interesting not only from the perspective of trade. This is because the EU legislation is the product of pooled experience of a number of states that have considered how to regulate particular issues – including new issues, such as electronic auctions – in a manner that is acceptable to all of them. This experience is interesting for other countries looking to regulate the same phenomenon, even when this is for other reasons, such as to ensure «value for money» – with the caveat that in drawing on EU experience it is essential to keep in mind that the EU's reasons for regulation (opening up trade) differ from those of most national regimes. So, the reception of European law must base on rationalism, avoiding selective borrowing and respect of national traditions in the legal regulation of this issue. Therefore the research should continue in the outlined direction.

Оксана ОЛИВКО

Тернопільський національний економічний університет

МІЖНАРОДНІ ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Процес інтеграції національної економіки до світового глобального простору не тільки прискорює розвиток українських національних політичних інститутів, але і надає їм нових якостей - як консолідуючих, так і руйнівних. Тому саме збалансована зовнішньоекономічна політика держави повинна спрямовуватися на підвищення її авторитету та вагомості у світовому економічному та політичному просторах, що дасть можливість вітчизняним підприємствам ефективно позиціонуватися на міжнародних ринках, і таким чином підвищувати свою як внутрішню, так і міжнародну конкурентоспроможність. Важливим напрямом розвитку країни в сучасних умовах є її ефективна інтеграція до світового економічного простору. З метою якнайефективнішого використання усіх можливостей глобальної системи господарських зв'язків, керівництво країни має усвідомлювати, що успіх зовнішньоекономічної політики держави значною мірою залежить від раціонального поєднання загальнодержавних пріоритетів з урахуванням глобалізованого характеру світової економіки [1, 2].

Спираючись на важливість визначення Україною належного місця в світовій економіці, можна відзначити актуальність питань інтеграції України за такими стратегічними напрямками, як: перебудова на ринковій основі виробничих зв'язків з країнами СНД; входження до європейського економічного простору через посилення співробітництва з країнами Центральної і

Східної Європи, країнами ЄС; розвиток економічних зв'язків з країнами, що розвиваються. Світова фінансово-економічна криза призвела до уповільнення процесу глобальної економічної інтеграції та зміщення політико-економічних пріоритетів у бік регіональної інтеграції [3].

Завдяки розширенню ринку і зростанню числа його учасників, інтеграція загострює конкурентну боротьбу і витісняє неефективних виробників, позитивно впливає на інвестиційний клімат, оскільки супроводжується формуванням спільного, більш великого ринку, важливими адміністративними реформами, що знижують рівень невизначеності щодо доступу на іноземні та місцеві ринки, і, отже, підсилює приплив капіталу в країну (особливо прямих іноземних інвестицій). Інтеграція створює можливості для прискореного інноваційного оновлення виробництва, призводить до вільнішого обміну знаннями. Регіональна економічна інтеграція утворює нові, більш сильні та конкурентоспроможні об'єднання, які є активними гравцями на світовій арені. Досвід Європейського Союзу представляється в цьому відношенні абсолютно унікальним. З одного боку, країни, що входять до складу ЄС, досягли безпрецедентного рівня інтеграції, поступається тільки ступенем інтеграції між регіонами однієї країни. З іншого боку, Євросоюз проводить відкриту зовнішньоторговельну політику по відношенню до решти країн світу. У той же час, економічні угоди з низкою сусідніх країн забезпечують досить високий рівень інтеграції між ними та ЄС; зазначені угоди, безумовно, роблять позитивний вплив на конкурентоспроможність країн-учасників, про що свідчить, наприклад, економічна трансформація держав-членів ЄС: Ірландії, Іспанії, центрально- та східноєвропейських країн, а також спостерігаються останнім часом тенденції економічного розвитку Марокко і Туреччини [4].

У зв'язку з цим, особливої значущості набуває завдання ефективної участі України в регіональних інтеграційних процесах, де закладено значний потенціал підвищення міжнародної конкурентоспроможності нашої держави.

Література

1. Швандар К.В. *Исторический аспект развития концепции международной конкурентоспособности.* – М.: МАКС Пресс, 2005. – 320 с.

2. *Different dimensions of competitiveness of nations // Training Material on Competitiveness and Development.* – UNCTAD Virtual Institute, 2008. – 151 с.

3. Дунська А.Р., Костюк С.О. *Вплив глобалізаційних та інтеграційних процесів на рівень економічного розвитку України [Електронний ресурс].* — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/PSPE/2008-3/Dunska_308.htm.

4. Бенаройа Ф. *Европейская интеграция и конкурентоспособность: их значение для России [Електронний ресурс].* — Режим доступу: http://www.recep.ru/files/documents/Integration_Comp_Benaroya_ru.pdf.

Віталій ОХОТА

Тернопільський національний економічний університет

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ КРАЇН В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Тенденції світової економіки під час та після фінансово-економічної кризи спричинили нові проблеми управління та регулювання для політиків, фінансистів, економістів усього світу, в тому числі й розвинутих країн. Все більш актуальним для них стає питання запобігання посиленню економічної кризи й виведення економіки країни з рецесії та утримання завойованих конкурентних позицій. Хоча застосовані антикризові заходи дозволили країнам-лідерам утримати свої ніші у світовій економіці, але зростає необхідність виявлення тих умов та чинників, які сприяли б подальшому економічному розвитку та зростанню й зміцнили б конкурентну позицію країни у світовій економіці. Важливість дослідження та оцінки міжнародної конкурентоспроможності охоплює не тільки дослідження стану й тенденцій економічного розвитку окремих країн, а й дозволяє оцінити їх вплив на усі сфери життя, зокрема, соціальну, політичну, законодавчу, науково-технічну, інформаційну та навіть культурну. Виявлення чинників